

Sygn. akt IV Cz 73/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: **SSO Mariusz Struski**

Sędziowie SO: **Andrzej Jastrzębski (spr.), Mariola Watemborska**

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2013 r., w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **E. K., Z. K. i P. K.**

przeciwko **Powiatowi S.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powodów

od postanowienia o kosztach zawartego w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 6 listopada 2012 roku, sygn. akt IX C 191/12

postanawia:

1. oddalić zażalenie
2. zasądzić solidarnie od E. K., Z. K. i P. K. na rzecz Powiatu S. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2012 roku wydanym w sprawie sygn. IX C 191/12 Sąd Rejonowy w Słupsku oddalił powództwo o zapłatę wytoczone przez powodów E. K., Z. K. i P. K. przeciwko pozwanemu Powiatowi S. (punkt 1 sentencji). Nadto zasądził solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kwotę 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 2 sentencji).

Powodowie reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego zaskarżyli zawarte w punkcie 2 wyroku postanowienie o kosztach zażaleniem, wnosząc o jego zmianę i nieobciążanie ich kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej oraz zasądzenie od pozwanego na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu podnieśli, że w chwili wytaczania powództwa o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z części stanowiącej ich współwłasność nieruchomości, w księdze wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości nie było żadnej wzmianki dotyczącej praw pozwanego. Dopiero w toku procesu Wojewoda (...), na podstawie art. 73 ust. 1, 3 i 3a ustawy z dnia 13 października 1998 roku przepisy wprowadzające ustawę reformującą administrację publiczną, wydał decyzję stwierdzającą, że sporna część nieruchomości przeszła z dniem 1 stycznia 1999 roku z mocy prawa na własność Powiatu S.. Z całokształtu twierdzeń skarżących wynika, iż domagają się nieobciążania ich kosztami procesu z uwagi na – w ich ocenie -usprawiedliwione okolicznościami sprawy subiektywne przekonanie o zasadności powództwa, które towarzyszyło im w chwili jego wytaczania.

W odpowiedzi na zażalenie strona pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie na swoją rzecz solidarnie od powodów zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu zakwestionowała twierdzenia skarżących w zakresie ich „usprawiedliwionego okolicznościami sprawy przekonania o zasadności roszczenia” wskazując, iż złożenie przez powodów pozwu było poprzedzone próbą ugodową, podczas której pełnomocnik pozwanego przedstawił szczegółowo pełnomocnikowi powodów stan prawny regulujący zagadnienia własności gruntów zajętych pod drogi publiczne, jak i tryb działań strony pozwanej wywołany informacjami przekazanymi w zawezwaniu do próby ugodowej.

Pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na zażalenie wniósł o jego oddalenie, wnosząc o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 98 k.p.c., to strona przegrywająca sprawę ponosi koszty procesu, w tym obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów zalicza się również wynagrodzenie ustanowionego w sprawie adwokata lub radcy prawnego. Wysokość zaś wynagrodzenia pełnomocnika sąd ustala na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349).

Powyższy przepis ustanawia dwie podstawowe zasady rozstrzygania o kosztach procesu tj. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadę kosztów niezbędnych i celowych. Przegrywającym jest powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione, lub pozwany, którego obrona okazała się nieskuteczna. Dla oceny, czy strona przegrała sprawę, obojętne jest, czy ponosi ona winę prowadzenia procesu. Ocena zaś, czy i w jakim stopniu strona wygrała lub przegrała sprawę, powinna być dokonana przez porównanie roszczeń dochodzonych z ostatecznie uwzględnionymi.

Jak stanowi art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Zważyć należy, że ustawodawca w przepisie art. 102 kpc unormował zasadę słuszności, zgodnie z którą w przypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Przepis ten ze względów słusznościowych daje sądom swobodę przy rozstrzyganiu o zwrocie kosztów procesu. Reguła zawarta w art. 102 kpc podlega dyskrecjonalnej ocenie sędziowskiej. O nieobciążeniu strony przegrywającej kosztami procesu sąd orzeka na podstawie okoliczności konkretnej sprawy zasługujących na miano wyjątkowych. Artykuł 102 kpc nie konkretyzuje pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, dlatego ustalenie, czy w sprawie zachodzi taki wypadek zależy od oceny sądu, ocena ta musi jednak uwzględniać wszystkie okoliczności, które mogą mieć wpływ na jej podjęcie (por. orz. SN z dnia 11.08.2010 r. I CZ 51/2010, LexPolonica nr 3873691). Do okoliczności takich należą zarówno fakty związane z przebiegiem procesu, jak i niezwiązane z samym procesem, lecz z sytuacją życiową i materialną strony przegrywającej.

Analizując przedmiotową sprawę stwierdzić należy, że w niniejszej sprawie przesłanki do odstąpienia od obciążenia powodów kosztami procesu nie wystąpiły.

W ocenie Sądu Okręgowego zawarte w treści zażalenia twierdzenia o rzekomym, usprawiedliwionym okolicznościami sprawy, błędnym przekonaniu co do własności spornej części nieruchomości są co nieprzekonywające w świetle faktu, iż powodowie byli reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego. Trudno przypuszczać, by pełnomocnik nie przeanalizował przed wytoczeniem powództwa danych dotyczących przedmiotowej nieruchomości. Szczególne znaczenie odgrywa w tym miejscu fakt, iż pełnomocnicy stron, jeszcze przed procesem podjęli próbę

ugodową i szczegółowo wyjaśnili swoje stanowiska. W tej sytuacji strona powodowa, korzystająca z fachowej pomocy prawnej, winna była liczyć się z ewentualnym oddaleniem powództwa. Należy przy tym podkreślić, że wbrew twierdzeniom skarżących, bez znaczenia pozostaje fakt, iż decyzja Wojewody (...) stwierdzająca przejście z mocy prawa na pozwanego prawa własności spornej części nieruchomości została wydana dopiero w dniu 23 października 2012 roku. Decyzja ta ma bowiem jedynie charakter deklaratoryjny - stwierdza fakt, który zaistniał w dniu 1 stycznia 1999 roku. Stąd też dysponując pełnymi danymi dotyczącymi spornego gruntu, w oparciu o ustawę z dnia 13 października 1998 roku przepisy wprowadzające ustawę reformującą administrację publiczną, można było nabyć wątpliwości co do zasadności powództwa.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono natomiast na podstawie art. 98 k.p.c. § 12 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, przyjmując iż składa się na nie 150 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.